

Asia: VN/23928/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Olisiko biokaasulaitosten osalta nykytilanne ehdotettua sääntelyä parempi ja selkeämpi, jos ohjeistuksella varmistettaisiin, että sääntelyä sovellettaisiin samalla tavalla kaikissa kunnissa? Olisiko siis parempi, että biokaasulaitoksilta edellytettäisiin aina ympäristölupaa, eikä biokaasulaitoksen menettely vaikuttaisi eläinsuojaan menettelyihin?

-

Olisi myös mahdollista säätää niin, että biokaasulaitokset olisivat aina lupamenettelyssä ja ilmoituksenvarainen eläinsuoja olisi yhdessä biokaasulaitoksen kanssa aina kunnan lupamenettelyssä silloin, kun laitoksen käsittelymäärä on alle 20 000 tonnia vuodessa. Menettely ei siis riippuisi siitä, käsitelläänkö eläinsuojan biokaasulaitoksessa vain oman tilan syötteitä vai tuodaanko niitä myös muualta. Mitä mieltä olette tästä sääntelyvaihtoehdosta?

-

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan: ”Jos biokaasulaitos kuuluu hyvin pienelle eläinsuojalle, jolta ei edellytetä ilmoitusmenettelyä, olisi biokaasulaitoksesta tehtävä oma ilmoituksensa.” Pitäisikö näiden eläinsuojien biokaasulaitosten olla lupamenettelyssä vai voidaanko ne käsitellä ilmoituksella? Niiden yhteydessä oleviin, ilmoituksenvaraisuus-kynnyksen alle jääviin eläinsuojiin ei sovelleta eläinsuoja-asetusta.

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö

lausuntopalvelu.fi

Viite: Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 25.4.2024 luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi

ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta (VN/23928/2023)

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta.

Esityksellä muutettaisiin ympäristönsuojelulakia niin, että laista poistettaisiin poikkeus mereen kaatamisen kiellosta niin, että kiello koskisi myös lumen kaatamista mereen. Lisäksi esityksellä selvennettäisiin upottamis- ja hylkäämiskiellon sanamuotoa ja tulkintaa.

Esityksen mukaan laissa säädettäisiin ilmoitusvelvollisen eläinsuojan tai sitä pienemmän eläinsuojan yhteyteen perustettavan biokaasulaitoksen hyväksymisestä ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusmenettelyssä. Ympäristöluvanvaraisten eläinsuojien yhteyteen perustettavat sekä

eläinsuojista erilliset biokaasulaitokset säilyisivät luvanvaraisina. Ilmoituksenvaraisen eläinsuojan yhteyteen perustettava biokaasulaitos,

jossa käsiteltäisiin eläinsuojan ulkopuolelta tuotuja syötteitä, olisi edelleen ympäristöluvanvarainen. Sen yhteydessä sijaitsevat, voimassaolevan

lainsäädännön mukaan ilmoituksenvaraiset eläinsuojat siirrettäisiin kunnan ympäristölupamenettelyyn, jotta eläinsuojan ja biokaasulaitoksen

toimintakokonaisuudella olisi vain yksi menettely. Lisäksi esityksellä muutettaisiin jätelain säännöstä kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta niin, että ilmoituksenvaraisten biokaasulaitosten olisi pidettävä kirjaa jätteistä vastaavasti kuin ympäristöluvanvaraisten biokaasulaitostenkin.

Esityksellä täytäntöön pantaisiin teollisuuspäästödirektiivin muutokset koskien vedyn tuotantoa sekä jätteen kaasutusta ja pyrolyysiä. Veden

elektrolyysillä tuotetun vedyn luvanvaraisuus poistuisi vetyä korkeintaan 50 tonnia vuorokaudessa tuottavilta laitoksilta. Lisäksi muutettaisiin

ympäristönsuojelulain säännöksiä siitä, millä kriteereillä jätteen kaasutukseen ja pyrolyysiin ei sovelleta jätteenpolttolainsäädäntöä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus lausuu ehdotuksista seuraavaa:

Lumen kaataminen mereen sekä hylkäämis- ja upottamiskiellon täsmentäminen

ELY-keskus toteaa, että lumen mereen kaatamisen keskeisin vaikutus on ympäristön roskaantuminen sekä lumen mukana vesistöön kulkeutuvat haitta-aineet. Tähän nähden lumen mukana kulkeutuvien roskien ja haitta-aineiden vaikutusten ehkäisemiseksi kaatamiskieltoa voidaan pitää perusteltuna. YSL 18 §:ää koskevan muutoksen hyötyjen ja haittojen arviointiin tulisi kiinnittää jatkovalmistelussa huomiota. ELY-keskus kehottaa harkitsemaan mahdollisuutta toteuttaa viittauksella momentin 2 kieltoon, jonka katsottaisiin koskevan myös lumen kaatamista mereen.

Luonnoksen mukainen voimaantulosäännös olisi käytännössä hankalasti tulkittava ja valvottava. Virallisia mittausasemia on harvassa ja lumen kertyminen voi olla paikallista vaihtelua. Ehdotetun siirtymäajan osalta ELY-keskus kehottaa harkitsemaan, että kiellon voimaantulolle asetettaisiin riittävän pitkä siirtymäaika korvaavien ratkaisujen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Biokaasulaitokset ja eläinsuojat

ELY-keskus toteaa, että toimintojen luvan- tai ilmoituksenvaraisuus tulee harkita ja perustella toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten näkökulmasta. Biokaasulaitosten osalta ulkopuolelta tulevat syötteet voivat olla esimerkiksi biojätteitä tai teollisuuden biojakeita, joiden kuljetuksesta, varastoinnista ja käsittelystä voi aiheutua mm. poikkeavia hajupäästöjä. Jätteitä ammattimaisesti tai laitosmaisesti käsittelevien tasavertaisen

kohtelun varmistamiseksi ELY-keskus pitää tärkeänä, että sellaiset biokaasulaitokset, joissa käsitellään eläinsuojan ulkopuolisia syötteitä, säilyvät luvanvaraisena. Ilmoitusmenettelyä ei ole syytä laventaa koskemaan jätteiden käsittelyä laajemmin kuin siltä osin, kun kyse on rajatun kokoluokan (ilmoituksenvaraiset) eläinsuojien biokaasulaitoksista ja eläinsuojan toiminnassa syntyvistä syötteistä.

Biokaasulaitoksella voi syntyä tarve ottaa vastaan ja hyödyntää myös muualta tulevia syötteitä nopeallakin aikataululla. Tähän nähden ympäristöluvan hakeminen hallinnollisena prosessina on raskas. Myös ilmoituksenvaraisten eläinsuojien siirtäminen lupamenettelyyn silloin, kun niiden yhteyteen perustetaan biokaasulaitos, jossa käsitellään muualtakin tulevia syötteitä, voi lisätä hallinnollista taakkaa. ELY-keskus kannattaa, että ko. toimintakokonaisuudella on sama ja yhtenäinen menettely, jolla voidaan varmistua toiminnan kokonaisvaikutusten tarkastelusta, toimintakokonaisuuden kannalta tarpeellisten määräysten antamisesta ja menettelyn sujuvuudesta.

Vedyn tuotanto veden elektrolyysillä

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa luonnoksesta.

Jätteen kaasutus ja pyrolyysi

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa luonnoksesta.

Ahonen Juha
Kaakkois-Suomen ELY